

Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr

Evandeoski izvještaji o Kristovu dolasku

Mt 1; Lk 1s

**Od mnijenja
do poznavanja**

Dođi, Božiću

II. Božićne litanije

E Fism A H Cism H E

Do - đī, Bo - ži - ću, do - đī! Do - đī, I - su - se naš!

Anđeo i djevica (Lk 1,26-38)

- Sadržaj: navještaj rođenja (usp. Izak, Samson)
- Imena u Lk 1,26s?
- Γαβριήλ (moja snaga – Bog 26) i Μαριάμ (27)
 - Neobično oslovljavanje u v28?
- κεχαριτωμένη “*milosti puna*” (28)
 - “Našla si *milost*” (χάρις Lk 1,30)
– ispunjena, tražiteljica
- Pohranjuje u srcu (Lk 2,19.51)
 - Anđeo prepoznaje osjećaj u 1,30:
- “Ne boj se!” (30)
 - Otvorenost za budućnost (34):
- “Kako će to biti...?” (34)

Obećani

- *Sin – čiji (Lk 1,32.35; usp. 3,38)?*
- **Sin Svevišnjega (32),
Sin Božji (35; usp. 3,38)**
 - עליון *‘el-jôn* – ὑψιστος [hypsistos]
(Post 14,18 – Lk 1,32.35)
 - *Kralj – koliko dugo u Lk 1,33?*
- **kralj uvijek ← usp. 2 Sam 7,13s**
 - “prijestolje zauvijek” (13)
 - “ja ću mu biti otac” (14)
- **Ime (31)? יהושע – ישוע**
- *j^ehōšúa* (Jš 1,1), *ješúa* (Ezr 3,2)
= יהוה *spašava* → Ἰησοῦς (LXX)

Josip i anđeo (Mt 1,18-23)

- ❑ Kakav čovjek, kakva nakana u Mt 1,19?
- **Pravednik**, kani napustiti – kako (1,19 usp. 2,7)?
- **λάθρα** [láthra] “kriomice” kao Herod
 - ❑ Kako prima objavu? (1,20)
- Anđeo mu javlja u snu (20) –
 - ❑ Usp. Adam (Post 2), Abraham (Post 15)
 - ❑ Jakov (Post 28), Josip Egipatski (Post 41), Daniel
- Josipu još u Mt 2,13.19.22 (κατ’ ὄναρ “u snu”)
 - ❑ Posebno ohrabrenje u Mt 1,20:
- “*Ne boj se uzeti svoju ženu!*”

Mesija

- ❑ Ispunjeno proroštvo? (Mt 1,23 = Iz 7,14)
- “Rodit će” (Iz 7,14=Mt 1,23) – “rodit ćeš” (Lk 1,31),
“rodit će” (Mt 1,21)
- עִמָּנוּ אֵל *‘immánu ’el* Ἐμμανουήλ (Iz 7,14; Mt 1,23)
- = “S nama Bog” – doživljaj zajednice
 - ❑ “Ja ću biti s tobom”
(Post 26,3; 28,15; Izl 3,12)
 - ❑ Izak, Jakov, Mojsije
 - ❑ Spasitelj naroda u Mt 1,21
– *od čega?*
- *Od njihovih grijeha*
 - ❑ Ime: Ἰησοῦς (1,21) isto kao Lk 1,31

Dijete Duha i teško putovanje

- Dijete Duha (Lk 1,35; Mt 1,18.20)
- Gabriel Mariji: *Duh Sveti* će sići na te (Lk 1,35)
- KS: po *Duhu Svetom* (ἐκ – “iz, od” Mt 1,18)
- Anđeo Josipu: od *Duha Svetoga* (ἐκ Mt 1,20)
 - Carska naredba u Lk 2,1:
- Popis svega svijeta
 - Koliko put za Kvirinija (2,2)?
- “prvi popis”
 - Marijino stanje prema 2,6?
- u visokoj trudnoći (2,6)

Dođi, Gospodine Isuse!

melodija

Do - đ̄i, Go - spo - di - ne, I - su - se!

ref.

zbor

Musical notation for the chorus in C major, 4/4 time. The notes are: A4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter), C4 (quarter), B3 (quarter), A3 (half). Chords are indicated above the staff: a, F, d, E.

Do - đ̄i, Go - spo - di - ne, I - su - se!

Putnici

- ❑ Kamo treba poći (Lk 2,3)?
- “u *svoj* grad”
- πατριά “loza”
 - rod/očevina (4)
 - ❑ Čiji grad prema Lk 2,4.11?
- “grad Davidov” (4.11)
 - ❑ Podrijetlo Josipovo u Mt 1,20; Lk 1,27; 2,4?
- sin Davidov (Mt 1,20)
- iz doma Davidova (Lk 1,27)
- iz doma i loze Davidove (2,4)
 - ❑ sa Sjevera na Jug (povratak, objedinjenje)

ἄγγελος [*angelos*]

- Lk 1,26; Mt 1,20 – glasnik
 - Govori ljudima Lk 1,30; Mt 1,20
- “Marijo”, “Josip *ben David*”
 - Prepoznaje ljudski osjećaj:
- “Ne boj se” (Lk 1,30; Mt 1,20)
 - Sam sebe definira u Lk 2,10:
- Donosim dobru vijest (Lk 2,10)
- “Velika radost” ⇔ velik strah (2,9)
 - Zapovijeda (Mt 1,21; Lk 2,12):
- Dat ćeš ime (Mt 1,21)
- Pronaći ćete (Lk 2,12)

- → Josip daje ime (Mt 1,25)
- → Pronašli su (Lk 2,16)
 - Broj u Lk 2,13?
- Vojska – Bog *Sabaot*

Pastiri – prvi štovatelji

- Gdje borave? (Lk 2,8)
- ἀγραυλοῦντες – žive vani
 - Sadržaj objave u 2,11:
- σωτήρ [sotér]– Spasitelj
- χριστός [hristós] – Pomazanik
- κύριος [kyrios] – Gospodin
 - Izvor objave prema 2,15?
- “obznanio nam ὁ κύριος = **יהוה**”
- γνορίζω [gnorízo] – tko?
- anđeli – γνορίζω u v17?
- “ispripovijedati” – pastiri *objavitelji* (Lk 2,17)

- Što rade anđeli u Lk 2,13 i 17.20?
- αἰνέω – hvale Boga (13)
- λαλέω – pričaju (17.20)
 - Reakcija pastira u 2,18.20?
- αἰνέω – hvale Boga (20)
- λαλέω – pričaju (18)

Plodovi

- Josip poznaje Mariju (Mt 1,25)
- Krist donosi poznavanje bližnjega
 - Tko daje ime (Lk 1,31; Mt 1,21)?
 - “Dat ćeš mu ime” (Lk 1,31; Mt 1,21)
- Marija, Josip – “oni će mu dati ime” (καλέσουσιν Mt 1,23 ~ Iz 7,14)
 - Rezultat s pastirima u Lk 2,9 → 16:
- Objava: Slava Božja (δόξα Lk 2,9.14) → novorođenče (16) – Lev 9; Ez
 - Pokret: “Hajdemo”, “pohite” (Lk 2,15)

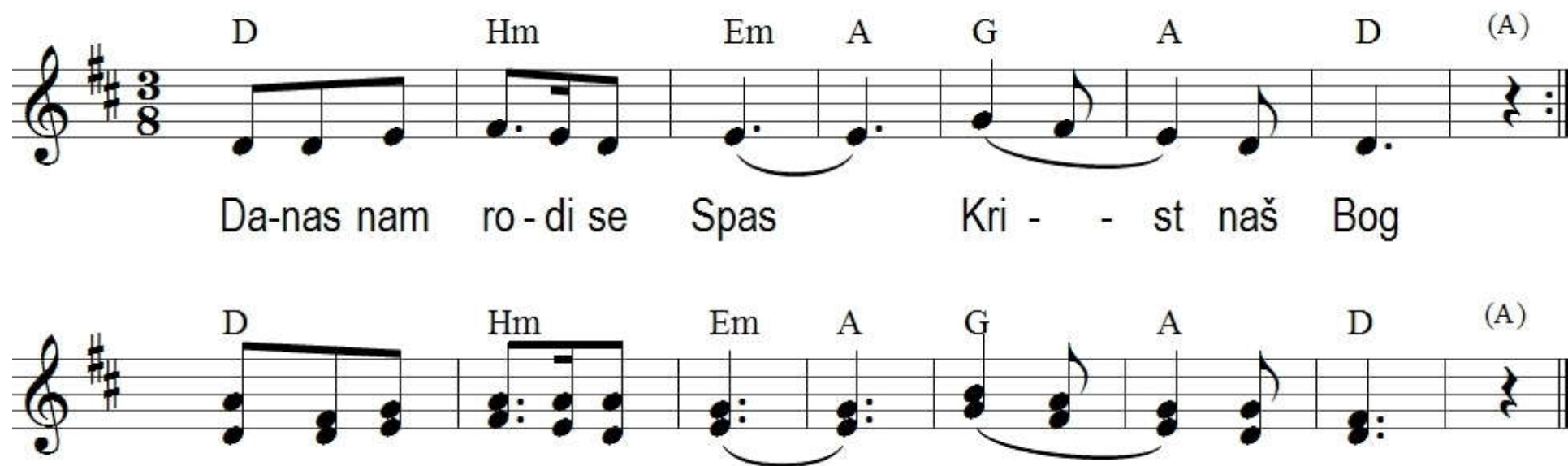
Primjena proroštva

- “Znak” אֹת *’ôṭ* (=Božje djelo za spas naroda) u Iz 7,14:
- Novorođeno dijete
 - Kakvo dijete u Iz 9,5?
- Dijete – Bog (Iz 9,5)
 - Emanuel: S nama Bog (Iz 7,14; Mt 1,23) – Tko u Mt 28,20?
- “Ja sam s vama!” (Mt 28,20)

Danas nam rodi se (Ps 96)

D Hm Em A G A D (A)

Da-nas nam ro-di se Spas Kri - - st naš Bog

D Hm Em A G A D (A)